

Про роль методиста у формуванні методичної компетентності педагогів в сучасних умовах

«Тема освіти є першочерговою та дуже важливою, адже вона стосується навчання, виховання й становлення наступних поколінь українців, які будуватимуть країну в майбутньому, – наголосив Президент України під час виступу на Всеукраїнському форумі «Україна 30. Освіта і наука» у Києві». Реалізувати ці завдання може лише педагог з високим рівнем професійної компетентності. Він готовий до застосування нових освітянських ідей, здатний постійно навчатися, завжди знаходитися у творчому пошуку.

Важливе місце в діяльності педагога займає методична компетентність, яка завершує процес формування професійної компетентності викладача-предметника. До загальних структурних елементів методичної компетентності педагога науковці відносять: методичну освіченість, методичну культуру, методичне мислення та методичну творчість, а в останні роки, і методичну рефлексію. Поєднання всіх цих якостей дозволяє стверджувати, що педагог вільно орієнтується у змінах, які відбуваються в освіті.

Особливої актуальності набуває проблема пошуку, розробки та реалізації оптимальних моделей методичного супроводу учасників освітнього процесу, оновлення методології та форм, орієнтованого на набуття педагогом компетентності щодо роботи в сучасних умовах. Необхідно допомогти педагогу вибудувати свій шлях, зробити роботу більш результативною. Саме тому намагаємося донести до методистів освітніх закладів, про необхідність формування позитивного мотиваційного середовища, підтримувати дух творчості, виявлення і поширення всього позитивного, цінного, що є в роботі колег. Як ніколи актуальним залишається індивідуальне наставництво, консультування, стажування.

Професійна компетентність, і методична, зокрема, – це мистецтво, яке повинно постійно удосконалюватися. Методична служба намагається спрямовувати свою діяльність у цьому напрямі.

Протягом навчального року було проведено:

-засідання методичної секції методистів ЗП(ПТ)О - 2, на яких розглядалися питання: організації сучасних форм методичної роботи в умовах пандемії; методичного супроводу підготовки педагогів ЗП (ПТ)О до атестації; створення ефективної моделі організації виховного процесу в ЗП(ПТ)О; ролі методистів освітніх закладів у діяльності навчально-практичних центрів, створених на базі ЗП (ПТ)О міста та організації дуальної форми здобуття освіти. Розглядалися питання розробки навчально-методичних комплектів.

Майстер -клас: «Освітні електронні платформи для супроводу освітнього процесу». (Використання напрацювань експериментальної роботи в змісті професійної підготовки, КЦПОММ).

Засідання методсекцій викладачів природничих дисциплін та фізико-математичних дисциплін - 6 (особисто та у співпраці з методистами Сіренко Н.І., Шороховою О.А.), на яких *піднімалися питання:* навчально-програмного забезпечення з предмету; організації проєктної діяльності; впровадження елементів STEM-освіти при викладанні природничих дисциплін; візуалізації освітнього процесу на уроках природничих дисциплін; ролі фізичного експерименту у формуванні ключових компетентностей здобувачів освіти; підготовки до ЗНО, використання Інтернет-ресурсів як засобу стимулювання навчальної діяльності здобувачів освіти тощо. Педагоги ділилися досвідом з організації гурткової роботи, презентували свої напрацювання. Проведені **5 майстер-класів. Психологічний тренінг** «Професійна мобільність педагога або чому треба вчитися і змінюватися все життя?»»

В рамках реалізації вимог Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) для педагогів та здобувачів освіти проводилися :**екскурсії до сучасної лабораторії «Школи робототехніки та STEM – освіти»**, лабораторій кафедри хімії; **виробнича екскурсія-практикум «Teacher PRO»** на ПАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг".(15 сертифікатів)

З метою підвищення фахової компетентності педагогів методичною службою Дніпропетровської області ініційовано проведення:

-семінару -практикуму «Впровадження інноваційних підходів в практику роботи викладачів біології, хімії» на базі КДПУ. Були розглянути теоретичні питання: «Формування експериментальних умінь і дослідницьких навичок при вивченні природничих дисциплін, відбулася презентація можливостей нових лабораторій з хімії та біології. А також проведені **майстер – класи** (з отриманням сертифікатів) .

-обласного вебінару для викладачів природничих дисциплін з **проблематики якісної підготовки здобувачів освіти до зовнішнього незалежного оцінювання.**

До участі у якому долучилися-53педагоги ЗП (ПТ)О. Ефективність вебінару вбачаю в отриманні практичних порад викладачам, у ґрунтовному аналізі завдань.

-обласної науково-практичної конференції «Довкілля – 2021. Екологічна освіта і виховання: найкращі практики». У конференції взяли участь методисти НМЦ ПТО у Дніпропетровській області, науковці Криворізького державного педагогічного університету, викладачі природничих дисциплін, здобувачі освіти ЗП (ПТ)О області.

- Всеукраїнського вебінару «Дистанційне і змішане навчання: досвід, реалії, перспективи» до участі у якому долучилися і викладачі природничих дисциплін.

Залучалися педагоги ЗП (ПТ)О і до участі у конкурсах, олімпіадах. Так, методичною службою був ініційований обласний конкурс «Кращий міждисциплінарний проєкт з математики (з професійним спрямуванням)», у якому взяли участь 28 викладачів та 5 авторських колективів з 33 ЗП ПТО. (10 Кр.Р.). А також: від освітнього проєкту На урок – «3D: Думай, Дій, збережи Довкілля», «Година Землі»; від освітнього проєкту EdEra – участь у Найбільшому уроці у світі з екології та кліматичних змін «Планета - мій дім» (викладач КЦПОММ, Бурдейна Т.Ю. і увійшли в 50-ку переможців). У міжнародному конкурсі «Енергія і середовище», «Первоцвіти» тощо.

Не менш *важливим є визначення проблемних питань*, що виникають у викладачів. Адже компетентність не означає відсутність *утруднень у педагога*.

За результатами наукових досліджень з'ясовано, що лише 10-15% педагогів мають високий рівень професійної компетентності (категорія педагогів, здатних до реалізації інноваційних процесів освітньої політики), більше половини – середній, близько третини – мають низький рівень. Причини: невідповідність між швидкими змінами суспільної свідомості, зміною цінностей і пріоритетів та тяжінням професійної свідомості вчителів до настанов; невизнання особистої відповідальності; авторитаризм; схильність до традиційної системи педагогічної освіти.

Під час підготовки до засідання методради провела анкетування педагогів з питання рівня сформованості методичної компетентності, яке передбачало проведення самооцінювання педагогів. Участь брали викладачі природничих дисциплін (біології, хімії, географії), математики, фізики. Педагогічний стаж коливається - від 1,5 роки – і більше 47.

За результатами моніторингу:

Розвиток ключових та предметних компетентностей здобувачів освіти успішно здійснюють – 81%

Знання типів і структури уроків – 85,7%;

Обирають оптимальні форми проведення уроків та методи навчання відповідно до сучасних вимог, Успішно впроваджують в освітній процес: створення проблемних ситуацій, дискусії на уроках, розвиток навичок пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формують навички самостійного оволодіння знаннями – 76,2%;

Вважають свої уроки інформаційно насиченими, забезпечують зв'язок з життям, Мають ґрунтовні знання з вікової психології – 81%;

Вміють раціонально використовувати час уроку – 71,4%;

Успішно займаються самоосвітньою діяльністю з метою підвищення професійної компетентності - 81%.

Результати самооцінювання свідчать, що наші викладачі мають досить високий методичний рівень підготовки незалежно від досвіду педагогічної діяльності. Результати радують, але, можливо, це говорить і про деяку необ'єктивність педагогів. Слушний наразі НАКАЗ №509 від 06.05.2021р. «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти» МОН України, відповідно до якого перед колективами поставлено завдання об'єктивного самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу П(ПТ)О , а перед методистами - допомогти їм в цьому.

В той же час, за підсумками моніторингу з'ясовано, що потребують уваги, допомоги з нашого боку, питання стосовно організації дослідницької діяльності, залучення здобувачів освіти до проєктної діяльності, використання можливостей ІКТ та наочності в освітньому процесі; організації позаурочної роботи з предмета.

Тому, обов'язково **ставлю собі завдання**: розглянути ці питання на засіданнях методсекцій, запланувати і провести навчальний семінар, індивідуально попрацювати з викладачами з тих питань, які викликають найбільші утруднення.

Відтак, основними завданнями методичної роботи щодо підвищення професійної компетентності педагогів вважаю:

- підвищення теоретичного та методичного рівня підготовки викладачів загальноосвітньої підготовки;
- озброєння педагогів знаннями сучасних технологій, форм і методів роботи;
- вивчення якісного складу педагогів , діагностика їх діяльності , виявлення утруднень у роботі;
- вибір найоптимальніших форм методичної роботи, накопичення та популяризація позитивного досвіду(акцент на інноваційному, творчо-пошуковому компоненті методичної діяльності);
- стимулювання педагогічних працівників до самоосвіти і професійного самовдосконалення;
- залучення викладачів в активний пізнавальний процес: участь у конкурсах, фестивалях, конференціях, семінарах, роботі методичних секцій, творчих груп.

Знання можуть бути купою каміння, що задавить особистість. Знання можуть бути вершиною піраміди, на якій стоїть особистість (В.Розов.). Маємо домагатися останнього.